61. Ösby, Husby-Oppunda sn, Oppunda hd.

Pl. 36. Pl. 14: B. 1126.

Litteratur: B. 1126; L. 897; J. Peringskiöld, Mon. Sud. X: 36; Runverser s. 185.

Runstenen står i en backe norr om Ösby invid en ägoväg från utfartsvägen åt Nyköping till landsvägen.

Ämnet är grånsten, höjden 1,34 m, bredden vid foten 51 cm, mittöver ormens huvud 67 cm, upptill tangerande nedre slingan 56 cm, slingans bredd 10 cm.

Ristningen är väl bibehållen. Ordet 25—29 är rätt läst i B. 1126; av staven till 26 finnes blott en 4 cm lång del uppifrån, varefter staven avbrytes genom en avsats, som gör att den följande slingan ligger 2 cm lägre än förut. Till denna stav finnes ingen bistav men möjligen är avsatsen själv avsedd att utgöra en sådan. Att 26 varit **f** är ju icke omöjligt, då skulle nedre bistaven hava funnits i nedre ändan av den bevarade staven och den övre högre upp men något tecken till bistav finns icke, och dock måste runan antagas hava varit **f**.

Inskriften är följande:

Slingan: **þorstain : lit · þina : rita : stain : efila : stetr : eftiʀ : þorbiarn : salui ·** Innanför slingan:
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50

auk : simiþr : at · sen boroþur.
55 60 65 70

Hela inskriften är i metrisk form, varom Bugge, *Runverser* yttrar följande:

»Jeg udfylder Ordet **e**[*f*]*ila* og ordner hele den versificerede Indskrift saaledes:

Þorstæinn lét	3-stav. V.
þenna rétta	AI
stæin, æfila	D4
stendr eftiʀ Þorbiærn	A2b, 2s
Salvi auk Smiðr	E 2
at sinn broður	C I

Torstein lod reise denne Sten, som evig staar til Minde om Thorbjörn, Salve og Smed efter sin broder.»

efila »evindelig» jfr oldn. *æfiliga*, endnu i Norge *ævelege*, se Aasen.

Sætningen *æfila stendr eftiʀ Þorbiærn* »den staar evindelig» er her skudt imellem uden at være indledet ved noget forbindende Ord, medens vi her bruge en Relativ-sætning. Jfr f. Ex. *Vǫluspá* sidste Strophe: *flýgr vǫll yfir*, — **iftiʀ** i Verset sandsynlig udtalt enstavelses. — Den indskudte Vokal i **simiþr** og **boroþur** danner, som Metret visar, ikke en egen Stavelse. Paa samme Maade findes i et olditalisk Digt indskudte Vokaler skrevne, uagtet de metrisk ikke regnes med; se S. Bugge, *Altitalische Studien* (Chra 1878) s. 79, 81, Navnet *Smiðr*, der tillige er islandsk, norsk og dansk, forekommer i Sverige foruden L. 1307 (Öl. 28 Gårdby) ogsaa paa en sten i Østergylland (Wiede Nr 89, Ög. 109 Frössle)».

Ordet *æfila* »evigt» förekommer annars icke uti runinskrifter, däremot *hævila* **hfila** Sö. 205 Ö. Selö och B. 632, L. 729 D. I, 96 Ulunda Uppl. (**fur hfila** »for manhaftigt), och jag antager, att ock **efila** här är samma adv., som bestämmer »står» och alltså betyder »ståtligt».

Bugges versdelning med allitterationen **sten** : **stændr** torde vara att föredraga framför verser med allitteration: (*h*)*æfila* : *æftiʀ*, som ock synas möjliga.

Översättning: Torsten lät resa denna sten — ståtligt står den efter Torbjärn — Salve och Smid efter sin broder.